

ikke faa tilstrækkelig Jord paa Fyn til billige Priser. Paa Sjælland tror jeg heller ikke, man kan faa det. Men saa er det jo ikke nødvendigt at udstykke Jord, der, thi Førmaalet er jo netop, at man skal have Jorden bedre dyrket her i Landet ved at udstykke den til ubemidlede, som ikke kunne skaffe sig de kostbare Jorder. Der er ogsaa Forslag fremme om, at naar Folk have været i Amerika og komme tilbage, saa skulle de ogsaa have Adgang til, at faa Jord. Det har jeg heller ikke noget imod. Men hvorfor skal det netop være paa Fyn eller Sjælland? Naar Folk kunne drage fra Fyn og Sjælland over til Amerika, saa kunne de vel ogsaa nok tage over til Jylland. Der er sandt for Dyden Jord nok at faa til meget billige Priser, og medens det lader til, at man paa Fyn og Sjælland kun sælger de daarlige Jorder, de saakaldte Udlodder, saa kan man i Jylland faa den allerbedste Jord; selv om det er Udlodder, er det ret god Jord. Det er i Jylland ofte fraliggende Kærjord og Engjord, som er mindre godt dyrket, fordi den ligger for langt fra Gaarden, der sælges. Jeg kender mangfoldige Steder, hvor saaledes de af Bonitet gode Jorder, men som ere mindre heldigt dyrkede, sælges. Saa siger man, at man skal ogsaa have Lov til at ekspropriere for at skaffe de unge ubemidlede Mennesker Jord. Hvorfor ekspropriere, naar der, som sagt, ligger Tusinder af Tdr. Land, som man kan faa? Jeg for mit Vedkommende har 5—6,000 Tdr. Land, jeg med stor Glæde vil overlade til en mindre Pris, end man giver paa Fyn. Der lader det til, at man ikke kan faa Jord til under 600 Kr. pr. Td. Land. Man skal faa alle mine Tdr. Land til 300 Kr. (*Poul Christensen*: Jeg tager dem alle til 300 Kr.!) Vær saa artig. Jeg gør opmærksom paa, at det er en lav Gennemsnitspris; der er deriblandt Jord, som der har været budt baade 600 og 800 Kr. for. Det er ikke en ren Spekulationspris.

Men naar man endelig stiller det Spørgsmaal op, om der skal eksproprieres Jord, saa vil jeg sige, der kan aldrig være Tale om at ekspropriere Jord fra private. Der var en Taler forleden Dag, jeg husker ikke hvem, der mente, det var skammeligt, at det var Udlodder af Ejendommene, daarlig Jord, som blev solgt til Statshusmændene, men skulde der eksproprieres lige ind til Gaarden — for selvfølgelig er der ikke en eneste Ejendom, uden at der er god Jord lige ind til Gaarden —, endogsaa Havejord, saa kunde det jo være

interessant for en ubemidlet Mand at faa den Jord eksproprieret. Men det kan ikke være Meningen, at vi for at skaffe smaa Ejendomme skulle ødelægge de noget større Ejendomme. Selv ved de allerstørste Ejendomme kan det ikke være Meningen, at man skal ødelægge dem ved at ekspropriere fra i Centret af Ejendommen for at skaffe Husmandslodder. For, som sagt, der ligger Jord nok omkring i Landet, som er udmærket brugelig til at dyrkes af Husmænd og kan faas for en billig Pris.

At ekspropriere af Offentlighedens Jord er ligeledes en Urimelighed. For det første kan jeg ikke forstaa, at navnlig de politiske Partier, der særlig fordre det, kunne bringe det i Overensstemmelse med deres egne Grundprincipper, thi saa vidt jeg ved, holder Socialdemokratiet paa, at al Jord skal helst dyrkes i store Komplekser til Fordel for alle dem, der deltage i Dyrkningen, saaledes altsaa at Jorden saa vidt muligt skal tilhøre Staten. Saa er det dog en aldeles urimelig Vej at gaa at ekspropriere den Jord, der i Forvejen tilhører Staten. Jeg er fuldstændig enig med Socialdemokraterne i, at det var ønskeligt, om Stat og Kommune ejede al Jorden. Men naar man er af den Mening, kan jeg ikke forstaa, at man nogen Sinde vil ekspropriere af den Jord, der i Forvejen tilhører Staten. Saa vidt jeg ved, mene jo Tilhængerne af Henry Georges Teorier egentlig det samme, saa jeg kan heller ikke forstaa, at de ville ekspropriere.

Meningen med Ekspropriationen er vel den at skaffe Jorden billigere til Veje for Statshuslodder, end man kan købe den, thi ellers ved jeg ikke, hvorfor man skal ekspropriere, naar der ligger Masser af Jord i Danmark, som kan faas til en rimelig Pris. Men det er at begunstige Statshusmændene ad to Veje, først skulde de have Jord til Købs ved Ekspropriation billigere, end den kan faas i Handelen, og dernæst giver man dem Laan til $\frac{9}{10}$ af Ejendommens Værdi til 3 pCt. Det vil i Virkeligheden sige det samme som, at man overlader Husmanden en Ejendom til $\frac{3}{4}$ af den Værdi, Jorden har, thi der er ingen andre, der kunne faa Jord til billigere Penge end 4 pCt. Overlades den ham nu til 3 pCt., vil det faktisk sige, at $\frac{1}{4}$ af den Værdi, som skulde gives for Jorden, bliver ham eftergivet. At det er Tilfældet, viser sig ogsaa deri, at der kan ske saadanne Ting som det, at der gives Folk, der sælge Ejendomme til en bestemt Pris,